

8°
INDO-CHINOIS

910

Mùa Chơi

VĂN ĐIỀU ĐỐI

PHI-LÔ-DÔP Diên-sinh

(Satires de Mœurg du Temps)

DEPOT DEBEL
INDOCHINE
N° 10/16

P. X. BẢNG
Việt-Nam-Hoa-Đài

8° Indoch

910

COS TIÊN GIẢI HỒNG

Librairie NĐ-KY Editore

Hàng-Khí 17, Bd Francis-Garaut, HÀ-NỘI

Trẻ em thích nhất

Phổ Đắc-Hồ

Giá bán 0.20

SÁCH ĐÃ XUẤT BẢN CỦA HIỆP
NHẬT-NAM THƯ-QUÁN

117, Hàng Gai — Hanoi

1. — Tiếng lâm đêm Đông lịch-sử tiểu-thuyết, chuyện ông Dương-dinh-Nghê và vua Ngô-trung-Quyển hai lần đánh quân Nam-Hán nước Tấn Nguyễn-tử-Siêu soạn. 0,50
2. — Nhân-Duyên-Mộng của Túc-Trảm-Á Tử-Siêu dịch. 0,25
3. — Gia-lễ chỉ-nam, nói về Tang-lễ, Hán-lễ và Thọ-lễ. . . Nhà nào cũng phải có một quyển giá 0,50
4. — Bồng hiệp hồn-họa cũng của Túc-Trảm-Á Tử-Siêu dịch giá 0,40
5. — Cái nạn văn-chương luân-lý tiểu-thuyết Tử-Siêu dịch giá 0,30
6. — Nước Hồ-giươn Lưu-Khai quản lý-tình tiểu-thuyết 0,20
7. — Bùa Cờ Ai ? Tử-Siêu soạn nghĩa-hiệp tiểu-thuyết giá 0,35
8. — Sư-Hồ-Mang vũ-hiệp tiểu-thuyết Tử-Siêu dịch giá 0,30
9. — Sông chết vì tiền Tử-Siêu dịch giá 0,30
10. — Hán-Sở Tranh-Hùng đã có số 3 giá 0,12
11. — Giươn-Cưu-Khố Tử-Siêu dịch số 3 giá 0,12
12. — Ngũ-hoa-kiếm kiếm-hiệp tiểu-thuyết giá 0,72
13. — Hồ-hải Duyệt-vân Nhật-Nam Tùng, Thư giá 0,20
14. — Giáo-mộng Năng Lê Túc-Trảm-Á giá 0,00
15. — Bê-Tiểu nói sóng Túc-Trảm-Á (đương lễ lại) giá 0,50
16. — Học chữ Tây của ông giáo Long-Hải soạn giá 0,25
17. — Kinh-Hôn-Hiệp Túc-Trảm-Á (đương in) giá 0,20
18. — Cổ häng Hoa Nhương-Tông soạn (đương in).

Các sách kể trên này ai mua gửi thư và mandat về :

Nhật-Nam Thư-Quán, 117, Hàng Gai — Hanoi.

Catalogue Livres classique Romains français et Romains univoque - 1928 & 1929, Librairie Nam-Ky in roman röll. Nin viet thư và gửi năm xu timbre về, gửi cho nhận nhanh chóng
Librairie NAM-KY, Hanoi

SẮP RA SÁCH

CHƠI XUÂN

Năm Kỳ-ty

Có đủ : nao luận-thuyết ; nao văn-chương ; nao thi-ca , nao tiểu-thuyết ; nao kỹ-sỹ ; nao nhân-dam v... v...

Tóm lại là một tập tàng-văn lấy văn-chương làm lõi-chất, lấy xuân-cầm làm nguyên-sắc ; rất bổ-ích cho cuộc chơi xuân ; đi-đứng tình-tình, phát minh tư-tưởng ; ai là người tao nhã mực khách, ai học thanh-khi, liền-tài cùng nhau chơi lấy lối chơi xuân đi.

Ngày nào ta hội nên chơi, không chơi xuân bất lợi người Đốc xuân.

NAM-KY THƯ-QUÁN xuất bản

Nhà Kho

Quán Ven Đường

Chủ quán: Huỳnh Chiếu Đăng

Mùa Cười

VĂN ĐIỀU BỜI

PHI-LÔ-DŨP Tiên-sinh Số 30

(*Satires des Mœurs du Temps*)

CÓN TIÊN CHÁU RÔNG

Librairie NAM-KY Éditeur

BẮC-KY 17, Bd. Francis-Garnier HÀ-NÓI

TRUNG, HIẾU, TIẾT NGHĨA,

Toàn chuyện

NHỊ-ĐỘ-MAI

(Sự tích Hạnh-Nguyên công 10)

Kim-giang NGUYỄN-VĂN-BẢN dịch thuật

Các ngài thích đọc chuyện quốc-văn, thì ai cũng công nhận rằng : những thiên tuyệt bút thì trừ quyển Kim-văn-Kiều do cụ Nguyễn-Du diễn ra văn lục bát :

Chỉ có quyển *Nhị độ Mai* là văn chương rất hùng-bôn bi thiết, chuyện đủ cả *trung, hiếu, tiết, nghĩa*, cách trí lại lắm đoạn rất ly kỳ thâm đạm :

Nhưng các ngài chỉ mới xem qua bản văn lục-bát mà thôi ; chứ nguyên văn chính bản *Nhị-Độ-Mai* thì thực còn thanh tao nhã thú hơn nguyên văn Kim-Văn-Kiều nhiều !...

Nay bản quán gửi về tận Tủ mua được chính-bản nguyên văn *Nhị-Độ-Mai* ; càng xem ra lại càng có quan hệ cho nhiều nhà thơ thời đời nay, thực là quyển sách ai cũng nên đọc vậy :

Nhất là lại được ông Kim-Giang Nguyễn-văn-Bản dịch thuật, thực đúng với chính bản, và diễn thuật toàn thể văn chương quyển *Nhị-Độ-Mai* ; lời lời mẫu rõ, hùng hùng lộ lộ ; sang năm kỷ ty sẽ hiện các ngài một quyển sách rất có giá trị vậy. (Hiện in sắp xong)

Nam-Kỳ Thư-Quán xuất bản

TỰA

« Mua Cười » ! Cười sao lại nên mua ! !

Cuộc đời bề-khờ, lẽ ấy là thường ! Cũng tưởng : đi mang chỉ nữa đeo bông, vui gì thế sự mà mong nhân tình. Không ngờ đời tuy sâu thẳm, mà khách vẫn phải đeo đai : muốn tuyệt đời mà không có thuốc ! Đời không tuyệt được mà phải chịu những cái khờ từ biết sinh lý, khôn cùng bệnh hoạn, thương vò, khóc hãu, miệng trượt, vui xuống, nếu người không có bộ xương sống cứng, cái bản chân to thì không tại nào đứng vững trên trần thế : may được đứng trên trần thế nhưng cũng còn "phải nung đúc tâm can-tràng, vì những nỗi cùng thông bị thái" Cho nên không kiếm được thuốc tuyệt đời thì cũng mong kiếm được thuốc tuyệt sâu cho qua vòng bề khờ ! Muốn kiếm thuốc tuyệt sâu, nên phải gạt lệ, cầm ngọn bút sâu, tắm lấy nước đá mà tưới người lều sâu, viết van tuyệt sâu, mong mua lấy một cuộc Cười trong thung sâu lũng thẳm ! Cười ít cười nhiều, may cũng được một khúc vui gương cùng anh em Hồng-Lạc, bà con Việt-Nam.

Thời thế hay hèn, chẳng qua là một cuộc Mua Cười, mong tác bạn « hơi lòng tìm vết » cũng nhích miệng mà tha cho ! !

Vui gì cái kiếp trần ai !

Mua cười mua kéo để hoài xuân đi ! !

Nhân bạn tương-trí

Một tiếng hi... hi.....

Mai-Động, mùa rét năm Mậu-Thìn (1928)

GAN-NHÂN

V. II. Phi-lô-Dốp kính tựa

TỰA MUA CƯỜI

Trong thế-giới từ xưa tới nay biết bao nhiêu người oán đời, khóc đời, cho đời là cái khổ hải-trầm-luân, cho đời là cái vô-ní. Ôi những người khóc vì đời, lo cho đời, phải hy sinh thân thể cho đời; khóc có bổ ích cho đời, thôi nên khóc, khóc mà không bổ ích cho đời là thương vô ích. Cuộc đời tuy lắm chuyện thương tâm; Nhưng tai nghe, mắt thấy nhiều nỗi thương-tâm, khóc thì muốn khóc; khóc vì không được mà thành ra cũng đáng tức cười, sự cười sự khóc ở đời cũng chẳng khác gì nhau. Dù cười dù khóc có bổ ích cho đời nên cười, nên khóc.

Ngẫu nhiên Phi-ló-Dỗp Tiên-sinh có đưa cho tập văn, tưởng là tiểu-thuyết hay tập văn thơ, không ngờ là tập văn *Riêu đời*, ngoài đề « Mua cười » tôi xem văn lắm chuyện đáng tức cười, tôi vui lòng in ra thành sách công bố cho đời, chẳng biết có bổ ích gì cho đời, chẳng qua một cuộc mua cười mà chơi.

Vậy có mấy câu giới-thiệu trên đầu sách, chớ lộn đọc-giã, ai mua cười ra mua, cười cay, cười ngọt, cười chua cười bùi. Cùng nhau nhìn khóc mà cười!!!

Mua cười để Tựa

M U A · C U ' Ò ' I

VĂN RIÊU ĐỜI
PHI-LÔ-DỐP Soạn

Rao Hàng

Sách xuất bản đã lâu, lần này là lần thứ 1000.000, mỗi lần in tới 5 cuốn (5 exemplaires) (1)

Chắc chắn nói, thì các đấng-giả vẫn còn như là một quyển sách rất có giá-trị! Văn-chương là văn-chương tối-tào của đại-giá, tiên-thuyết là tiên-thuyết kiệt-tác của danh-sĩ đời nay.

Sách nhan là « KHỐC CỤ HỒNG-BÀNG ». Mời đọc nhan để chắc các Ngài cũng biết là một cuốn sách có quan-bộ mật-thiết với lịch-sử Tổ-Tiền, có ảnh-hưởng; đặc-biệt cho quốc-dân Nam-Việt!! Ai cũng nên xem!! Nhà nào cũng nên có một quyển!

Thực là! mỗi chữ chực hàng châu!
mỗi câu trăm giọt lệ!!

Não lòng nhất là chỗ « CỤ HỒNG-BÀNG » gạt lệ chia tay cùng « Bà cụ Âu-Cơ » rồi nhảy lên ô-tô đi thẳng ra Hải-Cảng, đáp tàu ca-nô ra đũa bể, khẩu cầm một bài thơ tứ-luyện, ngâm sa-mục hai câu truyện Kiều rồi dậm dẫu xuống bể!!

Đau ruột nhất là chỗ « Bà cụ Âu-Cơ » trông theo ô-tô khi đã khuất ngàn dâu xanh, đáp máy bay trên lưng chừng giới, ngâm mấy câu cung-oán rồi nhảy vọt lên máy!!

Hay không biết đau mà nói!
Thậm không biết đau mà rưng!!

Sách giấy 1 trang dưới giá bán hai nghìn. Mua buôn trừ 1/4 hoa hồng. Thơ và mandat xin gửi cho:

M. Hùng-vào-Lâm

Cháu 11.119.989 đời cụ Hồng-Bàng

N° 1/2 phố Nam-Việt, tỉnh Hanoi

Tonkin (Asie)

Ai kiên-tâm nhất

— Các bậc anh-hung hào-khuyết chi-ĩ nháo-nhân !
— Dễ rõ ! Lão toét !
— Móa chịu ! toa bảo ai ?
— Tưởng kẻ cắp chợ Đống-Xuân ! Hôm nọ móa thấy nó ăn cắp, người ta dờ được quả tang bên hiên cho một « trảng » mòng giò to ketch-sủ tại tủm lên hộp Hàng-Độn, ông Cẩm lợi tái siếc vào mặt đơm đốp, lại mũi giấy còng-lả bình-bịch vào đít trong đên nửa phút đồng-hồ mà nó cũng chẳng sa một giọt lệ nào, chẳng thêm ngóm một câu thơ sủa nào cứ ăn thím thít. Ngồi bộp cả đêm vĩa yên-chối, sau ngời tù ba tháng cũng chẳng thua-thần. Sau hạn ngời tù, tự-do ở ngoài, thì lại đờ một lòng rỗng một đạo, nghề nào nghiệp ấy chợ Đống-Xuân đi vi-dit tời ngự ! không nhớ đờ việc trước mà ngã chí ! Thực là gan vàng, dạ sắt, tiết trúc, lòng thông ! Những con người ấy thì tiếng ta n dạy khắp, muốn thuê không môn hĩa miệng ! ! Toa bảo thế có kiên-tâm nhất không ?

— Vâng ! Nhưng thế thì kiên-tâm quá ; thực đáng lì làm gương cho cả hoàn-cửu vậy ! !

Ai hay ăn dẽ ? ăn đụn ?

— Những người ồm ngã nước, hay ăn đụn ! Còn ai hay ăn dẽ !

— Chả phải ! Có một người vừa thích ăn dẽ ăn đụn, lại những khi có công-việc to, thì được rỗng ăn mới thỏa đại thích mồm kla ! ! ? !

— Người ấy thì tôi chả thấy bao giờ ! Bức bửa tôi mảy !, người ấy có thực, giả mang Hội-Chợ đầu sảo được đây ! Vậy Bức bảo tôi biết mảy ! Kẻo hoài ớp đi !

— Quan, quan chứ ai ! !

— 771177117711

Trong Kiều ai sấu nhất

— Thúy-Vân sấu nhất ! Mặt con gái mà tròn như mới giăng lại dây-dàn thì trông có khác gì quả bóng lớn gần bằng mặt ! Con gái ấy ma nhia cũng phải khiếp đảm kinh hồn, uể là người ! ! !

biết làm ruộng cũng là một nghề, nhưng người có ruộng bố bố còn chẳng làm gì nữa là

— Vì bác nói lại phải quá! Thế ta biết chọn nghề gì!

— Nghe gì chả được!

— Nhưng tôi chẳng biết nghề gì thì làm sao?

— Nghề kiếm cò cũng tốt! Ta nên làm.

— Kiếm cò dễ thực! Nhưng nghề ấy thì làm có gì mà thờ mặt với người nam châu được!

— Chết nỗi! bác chẳng biết à?

— Tôi chỉ ngày đi làm bó bờ đi, tôi về lại kéo một mạch đôn gà gáy thì còn biết gì nữa!

— Nghề kiếm cò tốt lắm kia! Tôi có quen một người trước làm nghề kiếm cò ngựa cho một ông Quan Tây mà nay đã được Hàn-Lâm! Nghĩem nhiều là một quan-lớn! nào kém gì đời! Thế chả mở mặt với người là gì!

— Mà bác nghe đồn từng hàng người đều hỏi soạn-luôn rằng:

Thế! Thế!... Kiếm cò được Hàn-Lâm thì được Hàn-Lâm gì? cơ chứ!!

— Hàn-Lâm Kiếm-Thảo chứ gì!

— Ghê nhỉ! Ừ được rồi chúng ta cùng đi! đi! đi!.....

Lâm báo

Hai nhóc nhỏ đặc, áo the thu lấu, khăn xếp giắc nhảm, giầy bó mõn, quần chấu lòng, gặp nhau ở Bờ-Hồ Hanoi, cùng nhau cười như nắc nẻ, trợn như vành khuyển, rồi ra chiến thần thiết. Dưới bóng đèn điện, nghe thầy một người nói!

— Thế nào? Đố này Nhấn-Huynh làm gì?

— Cảm ơn Quý-Hữu! Đố đố này làm báo!

— Lương lậu thế nào? có khá không?

— Khó lắm! đã báo làm báo; lương lậu có gì.

Quý-Hữu lại còn hỏi làm chi, cho Đố thêm thêm:

— Ô hay! lạ chưa anh em lùn ngày mới hội-diện nên hỏi kỹ cương? chỗ anh em cứ nói thực can gì mà thẹn mà thúng! rõ khách-khi quá!

— Thò Quý-Hữu chưa từng nghe thấy người đời họ nó « an báo » là an không ư ! Đủ đã lòng mắc bệnh « an báo » nhiều phen nên phen này phải mở mắt, ra tay mà « làm báo » giả nợ ! thì lương lão chàng nỡ Quý-Hữu cũng biết ! nói xong trông qua đôi vành kính trắng có mấy hạt nước lóng lánh như ngọc trên chầu ! !

— Ó ! Ra « làm báo » khôn nạn thay !!!
Nói xong cũng lấy mũi-tou ra lau mắt....

Học kiểm tiền

Chủ-nhật ngồi nhàn. Cha ở nhà, con nghỉ học. Hai cha con cùng ngồi chơi nói truyện. Con — Thấy ơ ! Học khô quá, con học bài lo-sông-đổ-sỏi không thuộc. Hay thầy cho con ở nhà quách ! Đi học không thuộc lại phải quỳ phải thước ! mà chả được cái gì ?

Cha — Đò lười ở đâu ấy a ! không học thì sau này làm gì được !

Con — Thưa thầy thế học để làm gì ?

Cha — Học để đi thi

Con — Thi làm gì ?

Cha — Thi để được bằng-cấp.

Con — Bằng-cấp dùng làm gì cơ ?

Cha — Để vào sở nọ sở kia, tòa này tòa khác làm việc !

Con — Làm việc để làm gì ?

Cha — Đò dốt như bò ! Làm để kiểm tiền chứ làm làm gì !

Con — Thế thì con tưởng chả phải học. Con thấy nhiều người ăn mày họ chả học-hành bao giờ mà họ đi xin ít ra cũng được hàng trình gạo, lên. Lại chú Mối láng ta con chả thấy hần biết chữ gì mà phiêu chợ nào cũng có tiền mang về, chả phải khó nhọc gì ! Họ có học đâu mà cũng kiểm tiền được ! Thế con chả đi nhà trường nữa, thầy ơ !

Cha — ! ! ! ? ? ?

Cởi quần

Giới mưa dầm, vợ ở nhà khâu vá. Chồng nói :

— Mẹ mày vá tạo cái quần ! mau !

— Con đang giờ tay ; thong thả đi nào, đi đâu mà cuồng cuồng lên thế !

Chông im. Chợt cô khách vào.

— Chào bác! mời Bác ngồi chơi! trê đũa nước dĩa!

Vợ ngồi khấn trong buồng. Mọi lúc chớ đơng hỏi: Thế nào vợ mày đã xong chưa để tao cõn quần!

Khách đứng dậy: Thôi bác cho tôi kĩa tôi bận lăm.

— Ấy mời Bác ngồi chơi! soi chũa nước dĩa.

— Thôi tôi lậy bác! bác cho tôi kĩa thôi! Tôi không kĩa nước mà!

Yêu nước

— Toa hảo trên thẻ gửi này người xứ nào yêu nước nhất?

— Người Tây!

— Không phải!

— Người Anh!

— Không phải!

— Người Ấn-Đô!

— Không đúng!

— Người Việt-Nam!

— Càng không đúng.

— Thế moa chịu, toa hảo người xứ nào?

— Người Nhật-bản chứ người xứ nào! Moa mới đọc một cuốn sách nói về Nhật-bản (Japan) thấy người xứ ấy họ tâm một ngày 6, 7 lần là ư. Thế có phải là họ yêu nước nhất không?

— ??? !!!

Ra đời

— Thôi trước đây ra đời xin Tôn-Huyh tha cười cho!

— Thế Tôn-Huyh năm nay mới lên một trê qua!

— Ấy chết! năm nay Đệ ba mươi một cơ mà!

— ??? !!!

Yêu nước thế nào?

— Thầy ơi! người ta có ai yêu nước không nhỉ?

— Phàm ai là người dân đũa phải yêu nước! Tùy theo địa-vị, chức-trách mà yêu nước! Nước ai mà chả yêu!

— Thưa thầy, thế yêu nước thì làm thế nào nhỉ? hở thầy? như thế thì con cũng phải yêu nhưng yêu ra làm sao con chỉ biết?

— Máy còn bé! Đến lúc máy lớn lên thì thầy nước phải con khôn khéo góp buổi lao đao phải ra tay hết sức mà cứu nước ra chỗ quang sáng, và vang.

— Thầy bảo ai cũng yêu nước mà yêu nước như thế! sao con thầy hề có dám cháy nhà nào thì người ta cứ đua nhau mà đổ nước vào chỗ lửa để hòng hòng! là lý gì, hở thầy?!

— !!! ??? !!!

Hiếu

Ông Hàn đình con, hỏi tội:

Ông Hàn — Máy là giống? mà hư thế hư đồ chết mạng?

Con mếu máo — Thưa thầy con là con thầy à! Giống Tiên Hồng đây à,

— Thế máy yêu tao hay là thủng Quê ở ngoài chợ?

— Muốn làm con tao hay là con thủng Mổ hở thủng kia!

Con mếu máo — Dạ, con yêu thầy muốn làm con Thầy à!

— Thế tao bồi máy tại làm sao?

— Dạ Thầy làm quan Hàn à!

— !!!

Tù

— Bẩm bệ Quan-Lớn, xin Quan-Lớn làm ơn bỏ con vào Hòa-Lộ cho!

Quan Tòa — Anh này rõ đồ giầu! không có tội cũng muốn ở tù! Tại anh ở tù có cái thứ gì kia chứ! Tại làm sao, anh phải nói rõ ra đây ta xem!

— Bẩm Quan-Lớn, Quan-Lớn cứ làm ơn bỏ con giúp vào Nhà-Đá, vì con trượt hẹn lần này là lần thứ năm với Sét-Ty, năm giờ 30 phút chiều nay nó lại mở cốp tôi hôm qua vẫn đập hóc ta, nhệ cả người mà về, chóc nó đến thì con phải tù chứ không chơi! nên con muốn lại kêu Quan-Lớn làm ơn cho trước giúp con vào Nhà-Đá, để con được tạm-thứ điện. Lạy Quan-Lớn! muốn lạy Quan-Lớn sinh phúc cho!

— !!! ???

AI ĐỐT NHẤT

Đả!

Không phải

— Lạ!

— Cũng không phải

— Thế ai?

— Người đốt nhất! cho nên làm người ta ai cũng phải học, vật cô học hao giờ

— ??? !!!

Lên bốp

— Ôi ông Đới-Xếp ơi!

Đới-Xếp — Cái gì? mà ồm tồm cả lên thế!?

— Ôi ông Đới-Xếp ơi! ơi!

— Thì cái gì cứ nói lên mà!

— Đường lên bốp đi đường nào! Ông làm ơn chỉ giúp tôi này!

— Chỉ cho anh làm gì!

— Cho tôi lên có việc cần kịp lắm!

— Thế cứ theo tôi đây!

Quan Lớn — Tou á-lôn cứt sôt?

— Bẩm tạy quan lớn, con ở nhà quê ra chơi flavoi cùng người bà con, toi đi chơi mát, về quên mất nhà, chẳng biết ngõ vào cầu mà giới đã khuya rồi, nên con muốn Quan-Lớn cho con vào bốp một đêm, sáng mai con sẽ tìm đường về.

— Bội ra tui có-song!!... an-lê!! phứt la cang!

— !!!!!!

Nghề gì phát tài

Kể côm xong, người nói truyện gấu trắng-miệng.

Hôm — Bày giờ tou bảo nghề gì phát-tài?

Lâm — Nghề làm vãn!

Hôm — Móa thầy kười Văn-sĩ công nợ đĩa ra, vãn ề liêng siêng, Chả phát-tài.

Lâm — Nghĩ in sách

Bèm — Chả phải!

Lâm — Nghĩ làm báo!

Bèm — Chả thấy chín nhà báo phải đóng cửa im lm đây à! cũng chả phải phát tài!

Lâm — Thế thì mua chịu! có ba nghề phát-tài nhà! mà không phải! mua chịu thôi!

Bèm — Thế thì toa vụng suy hẹp tính thục!

Này bầy-giờ mùa nực, giới nắng chang chang, như thiên như đất, lại thêm từ khi nhà nước Đại-Pháp sang hầu-bộ thì những úc mùa nực dường đã bốc lên cuốn cuốn, say thối với cái đường nhựa khi nóng bốc lên vá vá có khi chát sứt, và bị đông người, đông xe thành ra càng thêm bức bối. Ở một lúc đã thấy mồ hôi nhễ nhại như giát kim cương trời một lúc ở Hanoi anh bảo đông người nhất ở đâu? ở Bờ-Hồ chứ gì! Cho nên tới báo nghề bán nước là phát tài nhất!

— 111777

Ai bán nhất

- Lợn bán nhất
- Chả phải
- Chó!
- Cũng chả phải
- Trâu!
- Cũng lại không đông!
- Thế anh bảo cái gì bán nhất?
- Anh nhà giàu bán nhất!
- ???!!!

Ai khôn nhất?

Giới nắng chang chang, đông rộng bát ngát. Cảnh «đổ» dưới gốc cây dâm mát, hai bác nông-phu vừa ăn cơm trưa xong. Ngồi «tu» nước lã ra chiều chua miệng, bên lán tiếng trò chuyện cho thom móm.

Hì — Chớ bảo ai khôn nhất!?

Học — Chớ tay khôn nhất!

Hì — Chớ tay mà đã khôn! không phải

Học — Con khỉ khôn nhất!

Hì — Khỉ khôn gì! chú đứng!

Học — Đám khôn nhất! ai bắt nó, nó giả vờ chết, bỏ lại
gỗ nó lén cho nát xương!

Hì — Thế đã khôn mấy!

Học — Thì tôi chịu đấy. Bác bảo ai khôn nhất!

Hì — Ông «Lý» làng ta khôn nhất. Ăn cỗ bàn tiệc
trầu nào là ông cũng đi trước; xin triệu xin
chữ là hao giờ ông cũng kêu bận! Thế chú bảo
lão ta có khôn nhất không!?

Học — !!! Ô mà phải đấy !!!...

Chức quan

Hai vợ chồng già, vợ diếc. Một hôm nhà vắng vợ đeo kính
ngồi khâu. Chàng ngồi huân sừ soạn sách cổ trong tủ; đèn
hôm đó thì ông mang lau rồi mở ra lấy áo mũ mặc thử — vì
sắp đến ngày lễ Thánh — đi hia của thẹn, trông gương mừng
mình còn trẻng kiện và râu riu mấy sợi có vẻ uy-nghĩ, bèn tươi
cười gọi vợ bảo rằng:

— Ô ta còn trông cổ vẻ quan lâm đấy chứ! Bà mấy nên làm thế
nào lo cho ta một chức quan mới được!

Vợ — Khỉ! cô già mà còn nỡm! Bèn ngày bèn mặt không lo
người ta chửi !!! cho.

— Không mà, bà mấy.....

— Thôi đứng tiền nữa! đã bảo bèn ngày bèn mặt mà!

— Bà mấy.....

Nước lạnh

— Gớm! sao lâu nay mới gặp mà trông bác độ này áo quần
nhem nhếch, mặt mũi nhuộc như, như người ở Tân Thê giới

mới về, Tôi trông lạ quá, giả Bác không hỏi trước, thì tôi có thể quên mất!

— Ấy chết! Thế Bác không biết dạo này nước lạnh ngắt hơn nước đá! Cho nên ít lâu nay tôi không dám đứng tay chi tới nước cả!!!

— Vậy sao xưa nay Bác vẫn tư-phụ là người có nhiệt-huyết làm kia mà!!!???

— ???!!!...!!!???

Tai to mặt lớn

— Đàng ấy bảo ai tai to mặt lớn?

— Các bậc thượng lưu xã hội chứ ai!

— Không phải!

— Các quan to, như Tổng-Độc, Thương-Thư, Toán-Phủ chứ ai.

— Chả phải!

— Hay là các nhà văn-si, các nhà ngôn luận chàng?

— Cũng không phải!

— Thế thì các bậc hào-phủ chàng, các nhà cộng-aghê chứ gì?

— Không phải!

— Thế đàng ấy bảo ai?

— Ông Hồ-Pháp chúa ta tai to mặt lớn chứ ai!!!

— ???!!!

Khi-khái

— Nay bác, người ta thường bảo « nhập gia tùy tục ». Vậy gió chiều nào ta che chiều ấy, phải tùy thế tùy thời thì mới khỏi hại tới thân chứ cứ ngang cẳng bừa, đồ đồ ương ương chỉ tỏ người ghét mà thiệt tới thân mình!

— Vâng, bác dạy rất phải! Chả thế mà tôi độ này có áo com-bô-lê (complet) có mũ mắt sáng (mossant) có răng trắng nhộm, có gậy trúc gộc!

— Thế sao bác lúc nào đi qua cửa cử thượng mãi cái đầu lên đề nhiều lần tôi tưởng đồ óc bác thù hận gì mà định làm cho cửa bị thương!

— Ấy lúc ấy lại khác! Nào không thể người ta bảo mình chịu
kiếp cái tước mà mất cả thể-diện danh-dự thượng-lưu nhĩ-vật!

— Dầu có đau chết nhưng còn giồng là con người khí khái
với trời đất, Bặc ư!

— !!! — Đáng kính thay!

MỘT TỜ CÁO BẠCH.

Hạ giá đặc biệt!

Đặc biệt Hạ giá!

Mau mau không hết!

Một dịp rất tốt, hiếm có.

Thưa cùng các Quý-Khách biết cho rằng:

Thế-giới văn-minh, buổi đời cạnh-tranh; trăm nghề nghìn nghiệp
hết thấy đều khước trương; việc buôn bán ngày càng hành-chương;
Bản-tiệm lấy thực thà làm gốc, nhiều khách đông lợi ít cũng bóa
nhiều! Nay nhân-dịp tết Nguyên-Đán, bản-tiệm mới mở được
nhiều cổ-đầu thượng-hạng trung-hạng hạng nào cũng có. Bản
tiệm bắt chiến hàng từ mồng một tháng chạp năm Mậu-Thìn đến
tết năm, sang năm mới lại chiến hàng từ mồng hai tháng giêng năm
Kỷ-Ty, để tạ tâm lòng sốt sáng của đồng-bào hàng năm đã chiến cổ.
Các hạng cổ-đầu sẽ xin thanh đại hạ giá xuống 100% các ngài chiến-cổ
hết luôn năm tới giờ lên xin trừ hoa-hồng đặc-biệt nữa, thực
là dịp vô-song vậy.

Xin nhắc lại: chỉ hạ giá theo như trên từ mồng một tháng
chạp năm Mậu-Thìn đến mồng hai tháng giêng năm Kỷ-Ty.

Ai ở xa xin cứ viết thư và mồng-đầu bản-tiệm xin gửi cổ-đầu
hạng sơ-mạnh đỡ-pha đến tận nơi.

Cổ-đầu mới, đồ quần áo toàn tơ lụa, đồ vàng thếp.

Xin các ngài mau mau chiến-cổ, và cổ-động đùm cho. Nghề buôn
bán nước nhà được phát-lại. Đa tạ. Thơ, mandat để cho

Hôm tỉnh

N. B. B. — Phố Từ, nguyệt-Hanoi

Con Tiên cháu Rồng

Thường nói người nước Việt-Nam nhà là con Tiên cháu Rồng
mà tôi chả thấy được cái gì là Tiên, Rồng cả.

— Ấy chời ! thế bác chưa từng trông thấy tr !

— Trông thấy cái gì ?

— Trông thấy con Tiên cháu Rồng ?

— Làm gì có mà thấy !

— Họ gần lắm ! chỉ là bác không có con mắt tinh-dời quan-sát
mà thôi ! chứ sao lại không có !

— Thế ở đâu có chứ !

— Ở nhà các cô đầu ! này nhà ! Bác chớ lấy làm lạ ! này ở
cô đầu thường tôi các quan viên đầu, có người đàn hát, có người
đàn nói chuyện, có người đàn nông rựa, lại có người đàn cưa
đau ; năm nhồi trước cửa tinh thủy khói phi-pháo có khác gì con
rồng lộn cuộn mây, bốn cách có một chi, phân đánh trắng xóa,
sơn bãi đỏ hồng, bộ cảnh « sớp » thượng hạng, ngôi cười tươi như
núc nẻ, chuyện nở như ngô rang, dưới bóng đèn măng-sông
sáng vành hu-gi chẳng khác gì một vị tiên-cô giáng thế.

— Vậy đó chẳng phải là con Tiên cháu Rồng là con nôm à ! !
Bác khỉ lắm, thế cũng đời là nhà Van-si ! ?

— ? ? ! ! Ở ! ở ! thế thì tôi chưa nghĩ tới thực ! !

Nói-khoác

B — A à ! này anh em trông ! cái đồng hồ vàng nó vừa chết !

A — Ngha vào tai — Thế mà bảo nó vừa chết ! nó chạy kêu cườ

— cách như thợ mộc đục gỗ, lại

B — Thế à ! thế thì nó sợ toa đánh nó không dám vỡ nữa !

— Toa báo đồng hồ của meo chạy có khá không !

A — Chạy dòn đấy ! nhưng cũng khá vậy thôi ! chưa bằng !

B — Chưa bằng của ai ! Đồng hồ của meo cả lớp chẳng ai tốt
bằng ! Meo tàu ở tây, com-măng-đê ở ma-nuy-phúc-tuya, bảo hành
những 5 năm kia mà !

A. — Chưa bằng cái đồng-hồ bô-la-tin của meo ở Tây, 21 chân kính,
bảo hành 25 năm 6 tháng máy chạy nghe dòn đom đốp như pháo nổ

chạy đống tưng tích-tác 2, 3 tháng moa không lên giấy mà nó cũng cứ « tề » mãi chẳng đứng lúc nào!

B, C, D. — Gớm! tốt ghê! toa cho chúng moa xem lý nào!

Xem cái đống hồ ấy, dấu nhám mắt cũng hả!

A. — Hôm nọ moa đi xem Hát-Tây, chen vào lấy cho nhà 4 cái vé 5 đồng, lúc ra thì đống hồ tràn lán trong đám đống người mắt! Moa tiếc quá, vé rút rút luôn ba ngày!

B, C, D. Ủ! Thế thì đống-hồ toa tốt thật!! tốt thật!!!

Khỏe

— Voi khỏe

— Chả phải!

— Hồ khỏe!

— Lão đặc biệt.

— Sư tử

— Bờ chữ chũ khỏe!

— Chứa đầy! Toa bảo gì khỏe!

— Hai mắt tiêu-thơ kia khỏe nhất! trông chẳng khác gì làn sóng biển bị cơn bão! Mắt tiêu-thơ mà trông thành thì thành dờ, trông nước thì nước tan, trông đình làng đình làng sụt móng, trông nhà thờ, nhà thờ thấp nghiêng! Toa bảo tiêu-thơ có đáng thiên hạ-số-dịch không?

— ???!

Từ tế quá

— Lạy bác, tôi đi vắng, nếu không dọn trẻ nhà cô trôi gô bác lại thì sao bác chịu ở mà anh em ta được cùng nhau câu truyện đồng-tâm, chút tình tri-ký! Thôi xin bác tha cho! Thực là tâm lòng sởi sáng của tôi, dám xin bác hiểu cho! mà miễn chấp! Lạy bác!

— Tôi không dám! Bác từ tế quá! nhưng tay tôi bơi đàu!

— !!!???

Mắt bạc

— Bác đi đâu mà ba chân bốn cẳng, hấp tấp thế?

— Tôi lên trình-cảm!

— Trình-cảm!? Bác mắt tiền ư?

- Vàng!
- Bức mắt bao nhiêu?
- 17\$ 92 nửa su!
- Mắt ở đâu? bao giờ?
- Ở sông Tam-Sinh tối hôm nay!
- Thật không?
- Thật!
- Đúng hức!!!

Ăn cơm

Phán Phi. — Thế nào độ này bác được mạnh khỏe đây?! Ăn uống có được như thường không?

Bep Sác. — Cảm ơn bác độ này tôi vẫn được khỏe mạnh nhưng thường thường bị phải cơn rức đau, số mũi, ngáp vặt, hát hơi! Tôi ít lâu nay, một ngày phải ăn tới 4, 5 bữa, thực chỉ ăn mà hỏi ngày!

Phán Phi. — Ủa! Sao độ này bác ăn khỏe thế, mà người cứ lộ xương ra, là lẽ gì?

Bep Sác. — Trước bác, nào có ăn được này. Mỗi bữa chỉ miệng bát là no!

Phán Phi. — Nói lạ! Sao bác bữa ăn những 4, 5 bữa cơ mà!?

Bep Sác. — Thế lúc không biết tr! Tôi có tình nghiện cơm...

Phán Phi. — nghe nói nghe nhiều, cướp lời luôn. — Hô bác nói gần toét! Bác độ này phải bệnh loạn-ức sao? Cơm thì mà nào chả nghiện Rõ nói như pừa vào tai?

Húc H nay côm-hầy tở?

Bep Sác. — Không! Thật mà! Tôi nói thật! Ốc tôi thực tự như đũa thật, có đũa nào loạn được! Bà mẹ! Tôi nghiện cơm đến mà!!

Phán Phi — ???!!!

Lạc mắt

Đường Hàng-long, một ông cụ nhà quê vừa ở dưới Nam lên chơi với con. Một cậu học trò có bạn với con cụ gặp, chào hỏi xong, nói:

— Mời cụ đi xe khỏi mời chân!

— Xe đất làm! Lão già ở xu về Thụy mà nó còn không già lợi!

— Con cũng đi-là lâu-chưa với anh con, vậy cụ để con sách va-ly làm cụ không cụ đi bỏ mọi chốn mà sống!

— Được cậu có bản chữ với em nó thì cũng đi của va-ly làm sách cũng được mà, lão quan sách thò đi bộ là vừa! Chẳng bỏ chi!

— Cụ cứ đưa con sách hẳn! Con sách cũng được có làm sao! cụ cứ đưa con!

— Vẫn biết chữ làm sao! Nhưng đường phố hàng đồng người, làm sách, ngộ lý câu lạc mắt, thì lão biết làm sao bây giờ!!

!!!???

Cậu mợ

Cậu — Mợ à! Tôi độ này giờ rét phải may lấy bộ com-bô-lô mặc mới được.

Mợ — Cậu mặc tây à!?

Cậu — Vâng! Mợ hỏi làm gì?

Mợ — Cậu mặc tới cũng mặc!

Cậu — Mợ sống làm! Liền bà con gái lại mặc tây! Không sợ người ta dọc dít em, ca hát bấn cho mà nghe à!

Mợ — Cô Cậu «kiêng ngại» thì có! Cậu không biết câu «phụ xướng phụ tùy» à! Cậu làm việc gì tôi chả phải theo! Ai nói mặc gì, miễn là tôi trọn bản phận với cậu là đủ rồi! Tôi cứ mặc xem đũa nào...

Cậu — Thôi tôi lấy mợ! Tôi lấy cả cái đạo đức của mợ! Mợ không sợ ai! Nhưng mợ mặc tây, thì tôi phải làm con trâu gộc không thì ngã chết! Thôi tôi lấy mợ!

Chuyên-môn

Chiều thứ bảy có giờ cô-đơ-rê-rô-ô-rô-a-ti (can-erie récréative) Thầy giáo nói chuyện cho học-trò nghe; sau khuyên rằng: «Các anh làm nghề gì cũng nên chuyên-môn cho giỏi một nghề ấy! Chà nói một nghề chuyên-môn ch-lợi thế nào, các anh cũng thừa hiểu!

— Thưa thầy, chúng con chỉ hiểu ích-lợi thế nào cả!

— Nay các anh chẳng xem con khếru kia nó chuyên-môn nghề bói lá chơ nên người ta cho nó nào lóng son nào đơng sờ, học-mỹ cũng

vậy cho nên được công trọng trước trong. Người ta, thì dù chuyên môn nghề này thì hóa nên giàu, chuyên môn việc đời này hóa nên cơ. Chuyên môn đóng tằm, chuyên môn chẻ gỗ, chuyên môn làm xi-măng, chuyên môn làm gạch-lát mà nên giàu có! nói ra sao thì kể hết được cùng! Hễ ai chuyên môn thì trở nên giàu sang thế lực! Các anh hóa chưa! ? Thế về phần các anh thì các anh định chuyên môn về nghề gì, thì nói ra xem!

Học trò nghe hiểu, hèn hèn đồng thanh, đồng thanh thưa rằng :

— Thưa thầy, thế thì chúng con định cũng như chuyên môn về nghề đánh-học vì nghề ấy không phải mấy vẫn không phải khó học mà quay ra thì trở nên đại-phu ngay!!

Thầy — ! ! ! ! !

Bỏ quên

— Ấy, tôi vừa đi ra sau, sao bác lại cắt vì còn tôi đâu rồi

— Ấy, tôi vừa bỏ tà khóa kỹ

— Bác điên sao?

— Không mà! tôi tưởng bác bỏ quên, tôi phải cắt cẩn-thận! (kéo nhiều trềng) Đưa nào nó saáy mắt, thì ra tôi mất mo với bác à!

— Cần ơn bác! nhưng bác tính hơi cẩn-thận quá một chút!

Tiến bộ

Cô Mệ — Chị ạ! chị em ta làm thợ nào có đồng hồ-hào cho nữ-giới ta tiến-bộ lên một chút chứ! Học nam-giới họ cấp-tiền lên! Chị em mình không nhanh chân thì quyết tuyệt lại sau, không bao giờ là hươc-chiến-không-lõ (à pas de pion!) mà đuổi kịp họ đâu.

Cô Công — Chị thật nhiệt-thành về chủ-nghĩa!

Thử nào em ngồi trên gác nhà, hôm nào cũng thấy chị cào gót sau cũng đuổi kịp mấy học-thiền-niên công-từ bột! Chị thế cũng cấp-tiền lên rồi đấy! Nhưng em việc yếu tại là không sao dám

cho vai thích cảnh đời dật với khách tu-mỹ trong trường kinh-tê, trên chòm vũ-đài! Được (lưu-bộ) xin nhường các chị, em chịu trước!...

Giết chó

- Thưa Thầy, sao con chó nó giữ nhà đêm hôm khòì trộm cắp, mà lại nhẩn-tần mang nó nấu diêm mè, hử Thầy?
- Tại nó già, mắt lòa không giữ nhà được nữa!
- Thế sao những người già, lòa, chẳng làm được việc gì, lại không mang làm thịt nhỉ?
- ???

Vệ-sinh

- Mẹ, sao mẹ hôm nào đi phố, đến với thế nào, mẹ cũng đánh « bột » vào mặt thế hử mẹ?
- Ô, con nói phải đây! Hầu mẹ với thế nào cũng đánh phấn vì mẹ muốn giữ vệ-sinh!
- Sao lại vệ-sinh hử mẹ?
- Vì phấn ấy chất với! Làn phố đông người đông xe, nhiều bụi, có nhiên vi-trùng nó bay lan khắp cả. Nếu mặt không bôi phấn vi-trùng nó bám vào thì mắc bệnh mà chết! Có phấn thì dầu muốn nghìn vi-trùng thấy cũng đủ hết via vi vi-trùng kỳ chết với!!
- Vâng, thế thảo nào! em nghĩ mãi.... Mẹ à!!

Chồng dôi

- Này toa, mọi thấy các nhà văn-sĩ tây có người quên ăn quên ngủ vì vau. Mà sao mọi hãy giữ tuy chàng gỏi-giang gì, nhưng cũng mang theo là một nhà văn-sĩ Việt-Nam, lại ăn cơm như hùm đồ đồ, uống rượu như hổ, chồng dôi chồng khát tộ, mọi lấy làm kỳ quá! nghĩ mãi mà chồng ra manh mỗi quai gì? là nghĩa làm sao?
- Văn-sĩ khó giải quyết thực! Mọi đến cũng chịu bỏ tay!
- Mà toa này! hử hôm nào mọi nghĩ bắt, hãm họ văn thơ thì mọi chồng dôi chàng khát gì cả, có khi nhậu cũng vẫn

nghe như thường ! như thể mua nghệ lại càng lạ quá !
Toa giỏi khoa tâm-lý toa thờ bói mọc hoa nầy ra được
nguyên-nhân, thì toa chớ cũng sẽ có thặng là một nhà đại-
tâm-lý đó !

— Ấ ! thế thì mua liền thừa đi rồi ! Tại toa làm cái « Thờ-
tử » ấy thì quái gì mà chớ chớng đời chớng khát !

— ? ? ? ? ? ...

Nhà báo tài

Vân-Sĩ Sou-Phân là một nhà phóng-sự đặc biệt trứ-danh của
tờ báo « Phiếm-Đàm ». Vân-Sĩ ăn bữa tây-phục một đĩa. Vân-
Sĩ có khi máy chụp cơm, đêm như ngủ, lưng khào các đường
ngang ngũ tâm đồ mô tả. Một cái « keng keng » của tàu điện,
một tiếng « toa toa » của ô-tô cũng làm cho Vân-Sĩ đứng
lại mà lấy con mắt tinh-dời qua vách kính trắng mà quan-sát.

Có khi vân-sĩ hôm nào đi một quá, từ nhà trèo chèo nằm
trên cái ghế dựa, thêm thêm giắc nước, có đêm đang ngủ mà
bỗng chồm dậy ! Thở đèn ngồi nghe tiếng muỗi kêu tiếng một
nghe tiếng ! Mà có khi tư-tưởng một sáng để khảm phá ra cái
giếng bí-mật « o ! o ! » « oát ! két ! » ấy.

Nhiều lúc về mùa nước, Vân-sĩ sợ đi lại luôn mò-bới bên
mặt viết-tông chỉ bên một cái « cơ-mi chức-báo không còn, không
ca-vát vì các cái đó thường làm cho Vân-sĩ mất thì giờ, tức
cổ và vương vãi hết rứt !

Ái gặp cô để ý nhìn vào hai cái mang-sét là bóng lộn của
Vân-sĩ mà xem ! Mang-sét tay trái thì đầy những chữ nổi biển
bút chì nhỏ tí còn bên tay phải thì đầy những ngang dọc
chấm phẩy, các âm-thiệu của Vân-sĩ người ngoài không sao hiểu
được !

Một ngày kia Vân-sĩ vừa đi lờn báo, bắt được một cái phong-
bì nhỏ, chữ viết run run mà cứ siên vì bên tay trái. Vân-sĩ
sờ ra, thấy có miếng giấy nhỏ trên viết : « Mười một giờ đêm
hôm nay, cầu không lại với em thì em chết mất ! » Vân-sĩ
hiết là của thất-nhân mình. Nhưng Vân-sĩ xưa nay là một người
nhiệt-thành về chức-trách ! Bên lại chơi với một người bạn đồng-
nghiệp số mình là Hắc-lu tiên-sách, mới chuyện bực thư và báo

mười giờ giờ đêm hôm nay lại nhà số như thế, chỗ như thế, sẽ được một-kịch một-thảm-kịch tự-sát, hay y lời. Hai người cùng ngồi nói truyện qua 11 giờ..... Mười một giờ qua..... Mười hai giờ rồi, Sơn-Phân tiên-sinh bảo Hắc-lu tiên-sinh đi luôn. Còn mình ở nhà làm lễ-cáo thảm-kịch tự-sát, trong bụng định mình là báo-mình được thì ấy trước tiên. Ngồi bắt sít sít-mặt trên một giây, tiếng đồng-hồ thoát trần tường với.

Sơn-hải trong, ngồi chờ. Một dưới ! chờ thấy ! Hai giờ..... Ba giờ..... rồi đến 4 dưới mà cũng chưa thấy tin Hắc-lu Tiên-sinh, trong bụng Sơn-Phân Tiên-sinh nghĩ rằng : chắc bạn mình trông thấy thảm-kịch thương quá, đau ruột không về được. Vậy-sĩ ta bèn lấy mũi dùi vừa chừa mở cửa thì thấy có tiếng gậy tây gõ-giờ rồi cửa kêu cách cách. Vậy-sĩ ra mở cửa thì ra bạn mình đã về. Bèn sáng-sỏi hỏi luôn : Thế nào ? Bức đèn thì em đừng ra làm sao ? Em bây giờ thế nào ? Có hỏi mấy giờ thì tự-sát ! ? Bức chứng thương tình không gớt nên bây giờ ở giờ mới về phải không ? Em ra làm sao ? Bức ra chứng cảm-động làm nên không giả lời ngay được phải không ? Việc quái gì ? mà...

Hắc-lu tiên-sinh ung-đang nói : — Không, em chờ làm sao cả ! nhưng sáng hôm nay đây chúng mua một làm ! ừ cả người !

— ???!!!??

Mặc nó

- Bà X. — Thưa cụ, cháu nó uống thuốc ấy vào, nó cứ báo nôn-nao trong ruột....
- Lang Heng — Ấy mặc nó ! thuốc ấy uống vào phải nôn-nao với hiều !
- Bà X. — Thưa cụ, vẫn biết có nôn-nao trong ruột là có hiệu, nhưng.....
- Lang Heng — Biết thế thì thôi ! cứ mặc nó ! nhưng cái gì ! bà này rõ lo xa quá !
- Bà X. — Khôn nhưng nó đi rữa, ừa....
- Lang Heng phớt cả. — Để bảo tôi cho phải tháo ra! Mặc nó! Nó đi rữa rồi nó khỏi chứ lo gì !
- Bà X. — Khỏi lâu mà khỏi ! Bối nó bèn tắt nghĩ ngay ! Còn tôio thuộc con tin cụ.....
- Lang Heng — ! ! ! ? ? ?

Ai không nói ?

- Cầm không nói!
- Cầm tuy không nói được, nhưng ai gọi gì, nó cũng bắt quay đầu giờ lại mà âm-ôc ! không thực đã không nói được lâu !
- Ngong !
- Cũng không phải làm !
- Thế bác bảo ai ?
- « Vô duyên chưa nói đã cười, có duyên lời chín mười lời không thưa ! » bác không biết câu cửa miệng của thế-gian đó ư ! Chả phải là người có duyên không hiểu nói là gì ! Hối chín mười lời mà cũng cứ « cầm miệng bèn » thì thực là không bằng mồm mấp đũa cầm, đũa ngong bác nghĩ có phải đúng lắm không !
- Thế thì đúng lắm !

Cho mắt

Thợ cạo X. — Thưa Ngài, Ngài cũng đánh phẩm ư ?

Tham Bột. — Vâng, có chứ ! Đánh phải cho mát !

Thợ cạo X. — Thưa Ngài, tôi tưởng bây giờ giờ rét !

Tham Bột. — 77112711

Phòng bị

Lu-thù Tiên-sinh là một nhà « đời heo ra họ » lão-lạc, cô, tiêng là một tay cự-phách trong trường ngôn-luận. Tiên-sinh là một người tao-tính sớm nôi, mới 19 tuổi đã có người xưng tụng là lão Tiên-sinh. Một hôm ngồi nhàn, đùa vui với cháu bé. Cháu bé :

- Chú ơi ! chú còn trẻ thế, sao đi đâu chân cũng thấy chú đeo kính-trắng và chông cái gậy trúc to gộc, cháu không mang nổi lúc chú ?
- Thế cháu không biết ? không phải là chú lừa mà chú phải đeo kính trắng, chú đeo cho trông có vẻ độc biệt đây chứ ! Còn chú cầm gậy không phải là chú có công hươg đâu, chú mang để phòng-bị, vì lũ « bán-học » nó ghê chú lắm ! Chú hình-phẩm bọn ấy nhiều lần trong báo có ý hơi quá đáng ! cháu ạ ! cháu nghe không ?

— 11777

Quả Phật-thủ

- Thưa thầy, anh ấy vừa cho con một quả Phật-thủ a !
- Nó có lòng tốt nó cho mày, mày lại còn thưa nó ?
- (giơ móng-dò) — Thưa thầy anh ấy cho con quả Phật-thủ thế này kia a ! Con đau quá ! (đưa nắm đấm ra hiệu)
- !!!

Hiệu ngấm

- Thầy giáo giảng bài xong, nói :
- Các anh nghe không ? Đã hiểu chưa ?
- Thưa Thầy chúng con nghe rồi, hiểu cả rồi a !
- Thế anh N kia đang dạy giảng nghĩa xem !
- Thưa Thầy con chưa nghe rõ này ? con chỉ hiểu ngấm, thôi a !

Đồng khổ

- Sao mấy chú-chai này toa không lên chơi với mồi ! Hay đi ăn một Cao-dòng đây ! mà...
- Không bao giờ lại thế ! Du-ma ði-la-vi ! Toa không biết, mồi đồ này thì sơ-mét nên phải đồng khổ năm trường mà học, có thì giờ đi ăn mà toa hào...
- Toa sang-tê vừa chur ! Gửi rết thế này lại đồng khổ mà học, thực toa bịt mắt mồi quá !
- Ay chết ! Anh em a, lại bịt mắt nhau !
- Toa « khi ngấm » cứ ngờ nhau ! Ở trong trường mồi có ai học thì họ gọi là « đồng khổ » ! Chúng mồi nói thế « là thường » ! Toa hiểu chưa !... « khi ngấm ! »

Tôi tưởng

- Bác xem giấy bạc mới 100 của tôi sao lại bỏ túi !
- Không mà !
- Có mà ! Bác thử sờ túi xem nào !
- À đây rồi ! Thế mà tôi cứ tưởng tôi đưa bác rồi ! Tôi vô-tâm quá !
- Vâng ! Bác vô-tâm thật !

Một bài lai-cảo

Báo « Cô-Lê-Ra tấn-tân » số 0 ra ngày 1/2 tháng một 1938, có bài lai-cảo như sau này, xin lọc-lang ra đây để giới-thiệu cùng Chư-tôn, nhân tiện cho toàn một việc nghĩa-cử với đồng-bào !

Một bài học khôn — Nhân giùm làm phúc.....

« It lâu nay, cái nạn mất người thực là kịch-liệt. Ấy cũng vì việc
« một phen đi Tỏi-Tán-Thế giới mà sản-xuất ra vô-ùng mẹ mìn, hồ mìn
« Vậy xin các ông, các bà, các cậu, nhất là các tiểu-thư phải cần-
« thận tâm mới được, không có lại kẻ tại số ! Các ông các bà các
« công-tử các tiểu-thư đi đường đưng nên nói truyện, ai hỏi cứ im
« kéo mác bừa mề thì khôn đây !

« Tện đây xin nhân các ông các bà các cậu các cô đi đường chỗ
« đong, nên gặp những người lạ mặt thì vờ lại hỏi truyện xem có
« phải mẹ-mìn hay hồ-mìn không ! Không phải thì thôi ! Nếu phải thì
« cứ theo mà điệu nó về nhà đánh đòn cha một trận nên thân, để trừ
« một cái họa lớn cho xã-bội Việt-Nam. Đó là một việc nghĩa-cử, xin
« các Ngài chờ để ngoài tai ! Mong lắm ! Mong lắm !

Phò-mặt Nguyễn-lộ-Đặc lai cảo .

Dịch sách

- Đồ toa biết thế nào là dịch sách đây !
- Dịch sách tức sách tây ra sách quốc-ngữ, hay quốc-ngữ ra chữ tây, chữ tây chữ gì !
- Hơi đúng ! chưa sắc lắm ! Thế độ này Hanoi dịch sách tựa tựa có hiểu làm sao không !
- Họ dịch nhiều sách chữ gì ! Ai còn lạ !
- Thế mà không đúng nghĩa đây !
- Toa cõ ngang như bừa, thế còn không đúng kia chứ !
- Thế thì toa bỏ tựa ! Hơi này Hanoi họ xuất-bản lắm sách thực, nhưng phần nhiều những sách « Thỏ-tả » cả nên báo độ này Hanoi « dịch sách tựa ». Toa nghe ra chưa !
- . . . !

Năm nay giới bao nhiêu tuổi ?

- Hỡi thế có giới biết,
ma móa biết đây.

- Bõ lồn nhau chưa ! Ai lồn giới mà biết ! Bõ toa năm được gây khai-sinh của giới đây lồn ! Bõ nói như đổ nước sông Tô-lych vào tai người ta ấy ! Giới cũng chả nghe được !
- Toa chả nghe moa thì thôi ! Đã không biết người ta bảo cho mà hay, lại còn hời hợt ! Bõ đồ cái lọ van nước cũng ấy mà bị được nhau lồn. Moa cũng chẳng hơi đâu ; Giới chả nghe moa cũng chẳng cần !
- Thôi thế moa chít, toa nói cho moa nghe này ?
- Giới nam nay lồn độ 18, 19 gì đó ! Vì vợ moa nam nay 20 tuổi mà. Nhất vợ như giới, chắc là giới phải kém tuổi vợ moa chứ ! Toa cứ suy mà xem đúng ra phải !
- Thế thì toa thành thực ! Biết cỡ tuổi giới !

Chơi lọt

- Gớm, chi háng đảo núi quan Công-Sư kia và cao thế kia ! có bảy đời kẻ trộm cũng chả chơi lọt !
- Vâng, kia thật thế mà có người chơi lọt đây !
- Bác chỉ ốm ở thôi ; Để bác chơi lọt hẳn.
- Không, tôi nói tình thực thà ; Tôi tài hèn, sức yếu chả chơi lọt được, nhưng....
- Nhưng.... ừ ? Bác thử nói xem ?
- Hạng người chơi lọt không tiện nói ra đây, linh gác thầy cũng phải lờ đi ; Chả những chơi lọt háng đảo núi mà thôi đâu ; bị chơi lọt qua cả trường si-mang nữa. Bác bảo có giới chơi không !
- Thế thì người ấy giỏi chơi thực !

Tôi chạy !

- Lầu này mới gặp nhau, sao độ này trông bác sút tẻ, mặt hắc hắc chả thấy tí thịt.
- Vâng, Tôi chạy mãi.
- Bác chạy ?
- Vâng.
- Bác thì ra chạy ư ?
- Cái gì chứ cái ấy tôi xin chịu.

- Bác chạy cướp ?
- Không, nhà nước luôn phòng nghiêm-nhất, làm gì có những qui ly ?
- Bác kéo xe còm đen chạy ư ?
- Không gì ghét bằng !
- Vậy bác chạy,
- Vâng, tôi chạy Hàn-Lâm mãi... !
- ...!... ?

Chữ Trình đáng giá ?

- Đáng giá nghĩa vâng !
- Nhảm to !
- Thế bao nhiêu ?
- Hai trình là một xu; mỗi trình có bốn chữ " Khai định thông báo ". Vậy chữ trình đáng giá 1/8 đồng xu hay 1/4 nửa xu chữ gì ?
- ? !

Áo quan

- Bác à ! tôi độ này mới chạy được Hàn-Lâm lớn nhỏ cũng lên một quan kiể, chơi cái ngọn áo thường này, có điều giảm mất cả giá-trị. Muốn may một cái áo Quan mặc cho có vẻ !
- Áo Quan ?
- Vâng áo tôi ! Chả biết may hàng đặc biệt thì rất độ bao nhiêu nhỉ ! ?
- Độ 8\$ hay một chục là hàng tốt nhất !
- Dữc sôi tính ! Áo thường mà tôi còn may mất những 14\$58 kia mà ! Áo tôi mặc những ngày hội hè yểu tiệt, trước một đại công chúng mà một chục thì sao được ! Hay là áo giầy lỳ chừa mặc đã rách thì có hời tiền !
- Ấy chời ! thế Quan không biết ! Một chục là hàng thì hỏng dần dần, mà lại tha hồ giấy tờ, chả gian nào nhằm được mỗi chừ dăm sống, chưởi cũng hết đường, một cũng chừa phép !

— Vậy chứ mua ở đâu, bác bảo giúp tôi mấy! Có như lời bác thì tôi thế là húng tốt đặc biệt, nên mua thực? Bác bảo giúp!

— Quan cứ lại phe-lon-nô hay thuê xe bảo đến phố Lô-Sũ mà hỏi, nhà nào cũng có!!

— 17

Ngũ vĩ

Vân-sĩ Bật-Đại — Bác ạ, tôi vừa làm một bài tuyệt-cù lời van
mời mời nghe phở-rơ (Frais) đảo đảo! Bác nghe tôi
đọc!

Vân-sĩ Thất-Tộc — Sẵn lòng lắm! Xin rửa tai và nhún thờ nghe
bác đọc!

Vân-sĩ Bật-Đại đọc:

*Chém cha cái kiếp máng cô-sông
Nhân-loại xô-vê, những chóc mông!
Thước đất dẽ-rô, hời cổ-quốc!
Ngáy đêm, Hanoi, va-ga-bông!*

Đấy bác nghe có đủ mùi không? Hoàn-toàn-chứ!

Tôi nghĩ nát óc trong mấy ngày mới được thế đấy! Nghĩ cái kiếp
vào-chương thật phiền Bác ạ!!

Vân-sĩ Thất-Tộc cảm mũi-soa để mũi nói:

Thơ Bác phở-rơ thực nhưng chưa hẳn đã đủ mùi chưa được
hoàn-toàn!

Vân-sĩ Bật-Đại — Vâng! Bác khâu khâu vừa chứ! Chưa đủ mùi
mà trong 3, 4 ngày mới xong, đủ mùi thì có chột cả Tây! Bác
bảo thế nào là không được hoàn-toàn, giảng nghĩa xem? Hay lại
kêu hiệu-ngâm!

Vân-Sĩ Thất-Tộc — Thế Bác không hiểu! Thơ Bác có mùi mận-tôm,
phở-mát dậu phù-như mới được có tam-vĩ: « giá chịu khó nghĩ
thêm, giá ít mũi nước công, và mũi đất đều thì đủ «ngũ-vĩ»
mà mới được hoàn-toàn, bác ạ!

Ai sợ người Việt-Nam mình nhất?

— Tây sợ nhất!

- Bác nói vô-lý quá. Tôi thấy người mình từ thành-thị tới thôn-quê, từ hàng quan lều tới bọn dân đen, ai cũng vậy, chẳng nhiều thì ít, ai cũng sợ Tây thì có.
- Thì tôi cuộc với bác nào.
- Cuộc thì tôi chả cuộc, nhưng tôi bảo người Tây quyết không sợ người mình đây!
- Thà thì bác kiên-thước nhỏ như con kiến, trí-não nóng như như đọi đèn, có chịu thì tôi giảng nghĩa cho mà nghe.
- Chịu thì không bao giờ tôi chịu, nhưng bác cứ giảng nghĩa cho tôi nghe, nếu phải thì tôi sẽ chịu thua!
- Bác nghe nhé! Người Việt-Nam mình phần nhiều có tính « chôn ọc », có tính « ương gàn » có tính « phản-bạo » có tính « tính vật » rồi còn vô-ùng các tính oắt rất qui-hóa, rất la lóag, có khi cả găm gửi không nước nào có, cho nên Tây cũng sợ mình hơn. Bác chắc không tin nào! Vậy bác thử nghĩ xem oăn chỗ sợ, sao lại nào sai « mặt-thảm » đi do ta, sai « ten-dâm » đi ngàn-cỏ, sai « Tây đoàn » đi bắt bớ, sai « vệ-sinh » đi toán-phòng, đặt « Tôn-án » đe dọa tôi, đặt « Hòa-lộ » để cho ngời nhón, đặt « quân-tội » để khỏi sợ, đặt « giấy-thếp » để truyền tin, đặt « máy đèn » cho làm khỏi bắt via đặt « Tào hay » cho chạy trốn được nhanh, còn trăm hình nghìn trạng, dầu một bộ sách cũng chưa nói hết được. Lúc cứ ngời tinh mà suy, yển wa nghĩ, xem có phải Tây sợ người Việt-nam mình nhất hoàn-câu không?
- Vâng, thế thì tôi xin chịu thua!

Giọt lệ từ-bi!

- Sao bác đương xem hát, cảnh này với thế ai cũng vỗ tay mà bác lại khóc với sà sụt sịt thế?
- Tại tôi thấy con đào Vả nó hát hay quá, mà người trông lại dễ thương quá, nên tôi cảm lòng chẳng đau, thương quá, hồng sa giọt lệ « mẩn-thê » mà khóc cho « nhân-tính » đó, bác à!
- Giọt lệ từ-bi thay!

Chữ tình

Bep Mèo. — Bác chờ gì mà bác phờ rầu, ngay cần đó ra như ngày như đại thế ?

Bep Vê. — Chữ tình ! già liệt ọc mà chưa thấy đến, nên tôi chán gồm, hơn lúc đổi cơm đen.

Bep Mèo. — Lại «mèn» nào thế ? Bác rõ khóm già thế mà còn đã mang kia à ?

Bep Vê. — Nào có đã mang gì đâu. Đã mang quần chỉ-chỉ này mà !

Bep Mèo. — Gồm bác dạo này nói cũng nhũ ghê !

Đau đớn lòng...

Vân-sĩ Hồ. — Gồm moa xem Trờ-dời làm lúc moa như cười không được ! Toa bảo có đáng cười không ?

Vân-sĩ Lộ. — Toa bảo đáng cười chứ moa xem, moa lau nước mắt không kịp !

Vân-sĩ Hồ. — Thế mà không cười lại khờ: cô học Thánh !

Vân-sĩ Lộ. — Thế mà moa cười đây ! Những điều trông thấy mà đau đớn lòng ! Moa khóc mãi...

Vân-sĩ Hồ. — ... ?

Bệnh báng

— Chị ạ, em đó này mắc bệnh-báng, em xanh bủng cả người đi, khó chịu, quá chị có biết điều thuốc báng chị trích giùm em với !

— Tưởng bệnh gì thì sợ, chứ bệnh-báng thì chả sợ chị ạ ! rồi nó khỏi không lo !

— Chị bảo không lo. Em chả thấy nó khỏi đâu, chỉ thấy mỗi ngày nó to phình toồng lều ; em lo quá ! không ăn không ngủ được chị ...

— Thế chị mắc bệnh đã bao lâu rồi ?

— Em phải đã ba tháng mười ngày rồi.

— Thế chả mấy ừa mà khỏi, trong nửa năm, 6 tháng giời nữa, là tự nhiên nó tẹp hẳn đây chị ạ !

- Sao chị biết thế !
— Vì trước chị cũng bị bệnh ấy, chỉ thuốc men gì chín tháng mười ngày khỏi phang.

Bán nước

- Mợ — Cậu à ! cậu đi làm ít lương mà lời ngồi ăn không !
« Tòa thực sơn hàng » Ngồi ăn núi lờ, cậu làm nào xoay cho tôi một ít vốn, để tôi đi buôn lấy đồng mà tiêu thêm chứ ! Không thì cậu bảo mấy lúc mà bán-sỏi, hừ cậu ! ...
- Cậu — Vàng ! được ! nhưng mợ muốn buôn bán hàng gì để tôi còn tính mới được chứ !
- Mợ — Tôi muốn mở hàng bán nước !
- Cậu — Mợ dờ làm ! mùa rét thì bán nước cho ma nó uống !
- Mợ — Mùa nào chả có người uống ! cậu rõ dờ hám quạ !
- Cậu — Tuê mợ bảo ai uống chứ ?
- Mợ — Người An-nam với người Tây !
- Cậu — Thì ai chả biết người Nam với người Tây, nhưng mợ bảo những người thế nào mà lại mùa rét uống nước ?
- Mợ — Thế thì cậu dờ thật, dờ không hàng chi em chúng tôi ! tôi nghe nói độ này người An-nam nhiều người chạy Hàn-lâm, chạy Nghi-tiến, chạy công-nợ, chạy theo « liên-thư » mười cả mớ-hồi, nếu không phải uống nước thì cổ bụng nóng khô sắc đi đời ! Lại có nhiều người Tây béo nạng thịt quá không dám đi xe, đi tản sự dục mở lửa mà chết, đi bộ cho sút người đi ; mặc quần áo len da, người lấm thịt, lại đi bộ, thì làm gì chả nóng bức, nếu không mua nước mà uống, thì mở nó nóng rực người lên lại không phứt-la-càng cái đất à ! ? Có thể mà cậu không nghĩ được ! cậu cứ xoay cho tôi vốn, tôi bán chục phát lãi !
- Cậu — Mợ nói cũng phải ! tôi xin chịu ! nhưng một mớ thế kia lại đi bán nước, người ta không ca từ-đại cho mà nghe à !

Mợ — Tôi lấy cậu! cậu cứ tuộc tôi! tha hồ cho họ từ-dại với bất-dại, miễn là có tiền cho cậu đi si-nê-ma là được rồi!

Cậu — Mợ thực là bậc « Hiên-phụ ». Vâng! tôi xin theo ý mợ!

Nghề xường nhất?

— Làm Vua xường nhất!

— Xường gì! còn phải lo việc nước, khi trị lại còn khi loạn, có khi nần không yên giấc, ăn không ngon miệng! chả xường!

— Làm quan xường nhất!

— Quan cũng vậy! phải lo phải nghĩ, cho đáng mặt làm được phụng-mẫu dân chứ! chả phải.

— Làm chủ hiệu buôn to xường!

— Cũng chả xường!

— Vậy thế nghề gì xường nhất?

— Lấy tây xường nhất! lấy tây, lấy cho đeo vòng hội tuyền hoa, lấy cho ăn trắng mặc chon, cho nằm giường hồng-kông, cho nằm đệm da, cho ăn, cho chơi, cho đi ô-tô cho xem chớp bóng, cho quạt máy mát, cho ló trời âm, thời thì trăm nghìn sự xường khác không sao kể xiết! mà lo không phải lo! nghĩ không cần nghĩ, cứ việc đánh phấn soi gương cho bảnh, cho đẹp giai, cho sức khỏe, cho tây yêu, thì được xường xuất đời!

Vậy bác bảo còn ai xường bằng!

— Thế thì xường xường tuyệt! Nhưng « sự » cái xường ấy làm!

Đi làm

— Thưa Mẹ, chị em con họ sinh phận gái, chưa lấy gì trả ơn cha mẹ, mà ăn học đã tốn bao cơm áo, vậy mẹ cho phép chị em con đi làm, để lấy ít tiền mà dâng búi sẽ ngọt bèo đáp đưc cú-lao chứ! mẹ cứ bắt chị em con ở du-đủ số nhà thế này thì bao giờ cho giã được ơn sâu nghĩa nặng!

— Thế chị em mấy bác làm thì làm gì?

— Băm hán háng công biểu chép cho một ông Tây còn trẻ tuổi chưa vợ con gì mà giàu có hàng vạn, ở phố B. H. a!

- Thôi làm gì thi làm! chứ làm thế thì thà vợ chồng tao nhàn đời nuôi chúng bay, còn hơn chịu tiếng là nhà lộng, nhà gia-giáo nhà có phúc!

Giời rét có ai mở quạt máy không?

- Câu hỏi mới điên làm sao! Ôi bác nóng quá có lẽ điên mất rồi! có lẽ phải mở quạt máy thì mới khỏi thì có!
- Không, tôi nói thực mà! có phải là điên đại như ý bác tưởng làm đâu?
- Vâng, bác không điên, nhưng câu hỏi của bác nó ngộ-nghĩnh ngu-ngốc quá! Ời không giả lời đâu!
- Vậy thì bác không có thể giả lời được, hay không giả lời để tôi sẽ liệu!
- Vừa không thể giả lời được cũng có, vừa không muốn giả lời cũng có!
- Nhưng bác có chịu không?
- Vâng! em xin chịu, quan bác thử giả lời lấy xem làm sao nà!
- Thế mà phải chịu cảm miệng! người sốt nóng chứ ai! có khi phải ép nước đá quanh mình cho bớt nóng, chứ mở quạt máy mùa rét này thì đã thấm vào đên, mà bác lo!
- ?!

Ai nghèo nhất?

- Cảnh mình chân lấm tay bùn mồ hôi nước mắt mà vẫn nghèo, nghèo nhất chứ gì!
- Tuy nghèo nhưng còn có bát cơm mà ăn, chưa thực đã nghèo nhất!
- Người ăn mấy nghèo nhất?
- Chả nghèo nhất! họ đi xin còn được bát cơm mà ăn chả nghèo gì cho lắm!
- Vậy ai?
- Người Hanoi nghèo nhất, mỗi lần tôi ra chơi với người với người bà con, sáng về quê sớm, chỉ thấy họ ăn cháo chứ không thấy có cơm ăn bữa sáng, chả nghèo sao lại thế!

Lấy thuốc

Cụ Lang Thang. — Cậu lấy thuốc gì? cậu kể bệnh ra xem.

Công-Tử Dương. — Thưa cụ, cụ xem mạch con tự khác biệt.

Cụ Lang Thang xem mạch xong. — Bệnh cậu lạ lắm, tôi không biết gọi là bệnh gì, chỉ bằng cậu cứ coi rõ ra để tôi kê đơn, cho khỏi phí mất thì giờ!

Công-Tử Dương. — Thưa cụ, con mắc bệnh tương-tư ạ!

Cụ Lang Thang. — Thường bệnh gì chứ bệnh ấy thì chả cần! không phải uống thuốc, cậu đừng nhờ gì, nghỉ gì tự khác khỏi tuyệt nọc!

Văn lục bát

— Thấy anh các nhà thi-si làm văn thơ cỡ khổ không, hở thầy?

— Khó lắm chứ, nghĩ nát ruột nát gan mới thành một bài văn, bài thơ đấy!

— Thế con cô làm văn được không nhỉ?

— Hừ, mấy bé không biết gì: học đòi như mấy thi làm văn thơ gì mà hay! rõ thật trẻ con cô khác.

Thưa thầy, thế mà con nghĩ con cũng làm văn được đấy thầy ạ!

— Thằng này uôi bậy, mấy thi làm văn với tự gì, Ừ thì mấy biết làm văn gì, nói ra xem nào!

— Con văn bữa cơm nào cũng vào chọn làm văn lục-bát, văn nghe kéo dài dài.

Văn lục-bát dễ thế, mà ai cũng bảo khó lắm thật! thì con thì con thực không tin, thầy ạ!

Thế nào là thơ tuyệt-cử

— Tiên-Sinh khách tôi vừa vừa chứ! Để tôi không hiểu thế nào là thơ tuyệt-cử đây hẳn!

Này tôi bảo thực cũng Tiên-Sinh, chính tay tôi đây cũng đã làm thơ tuyệt-cử môn bút gờ tay rồi đó, thưa Tiên-Sinh.

— Tuy vậy nhưng Quý-Hữu cô lẽ cũng chưa hiểu nghĩa thơ tuyệt-cử là thế nào đấy!

— Thơ tuyệt-cử có bốn câu, ba vắn chữ gì?

Ấy đây tôi đã bảo! Quý-hữu đã hiểu nghĩa đâu?

— Vậy thế Tiên Sinh giảng nghĩa cho tôi được lian-giao thì thì thực là một cái vinh-hạnh lớn vậy!

— Thơ tuyệt-cử là một thứ thơ mới nó không thơm, không ngọt, không ra mùi gì nhưng mùi ấy ghê lắm! mùi ấy mạnh lắm; hễ đọc thơ tuyệt-cử lên thì cái mùi nó xông lên điếc mũi không bịt nhanh thì nó vỡ tan ra cũng có khi. Hơi ấy xông ra nếu con cú nào ngửi thấy cũng đờ mắt choáng người, rũ cánh xuống mà bay nơi khác; không bay đi nơi khác thì chết ngay vì mùi thơ ấy, như cái hơi thuốc ngạt (gaz asphyxiant) dùng để giết người kỳ đại chiến-trang năm 1914 vậy.

Cho nên gọi là thơ tuyệt cử; nghĩa là thơ trừ cho cú tuyệt đi...!

— ...!

Cái gì đẹp nhất?

— Tiên đẹp nhất!

— Không! Tiên chỉ đẹp! Tiên đẹp nhất! Vì có tiên thì mua lian cũng được! không tiên thì làm cóc gì có tiên mà đẹp!

Làm sao cho chóng?

Hai bác dân làng Bep được ngày họp mặt, nói chuyện nỏ như pháo kéo, cười đùa như nổ đò. Tiếng «cot! kẹt!» hơi «phl! phào!» lộn với tiếng người, thực lắm huyên-náo!

Làm khối của cuộn bay bổng lên lên tưng không, lòng người tư-tưởng cũng c.o sa như đáy bể!!

Hết truyện nhà cửa, đến truyện nước mây, hết truyện nước mây, đến câu truyện thời thế!

Hết câu truyện thời-thế đến câu truyện mua-cười!

Bep Sơ, tu làm nước, thờ pháo một cái hồi!

— Nay bác bảo thì buổi này làm vua làm quan thì làm thế nào cho chóng nhỉ!?

Ưp Bơm hút xoang sái nhĩ, con mắt lìm đim, bỗng trừng mắt «òe nhối» khoa tay nói lớn!

— Thì buổi văn-minh này, hễ luôn lọt khéo, chạy chọt tài thì chóng làm vua, làm quan chứ gì!

— Phải phải! Phải chạy chốt, phải coi luôn thì chóng mà làm
còe gì! Và, dẫu chạy chốt, luôn lọt thì tốt làm được hàm
được phẩm, được hân-lâm; hay có anh-hung lắm thì được
chức quan nhỏ nhỏ, chứ bao giờ được làm vua!

— Vậy đi à đầu!

— Lại càng sai lầm!

— Thế thì tôi chịu! Báo giảng cho xem nào!

Bạp Sơ tay vừa cọt cọt vừa lắc lư cái đầu, dung dúi nói:

— Đri làm phường chèn, phường tuồng thì chóng được làm
vua làm quan! chỉ chịu khổ nhọc mặt và tổn hơi một tý, chứ
không phải nhọc nhàn!! Nào có đúng không?!

— !!!!!!

Giấc mộng

— Nhớ thấy làm ơn đoán cho một giấc mộng!

— mộng gì?

— Tôi hôm qua tôi mê thấy giết người, thấy đoán xem lành
hay dữ!

— Không phải đoán, cũng biết ngay! mộng ấy dữ lắm! Bác
sắp phải tù đày nơi vậy! không mau mau trốn tránh dẫu
cho xa, không thì tai-ách đập đến nơi chỉ có kêu gọi!

— Sao lại biết vậy?

— Giết người thì phải tử ngục là lẽ tất nhiên! không có thấy
cái, có khi phải đi đày còn-lòn cũng có!

!!!!!!

Cái gì chua nhất

— Chanh chua!

— Thường nói chanh chua, nhưng chanh cũng chẳng chua
gì cho lắm!

— Khế chua!

— Khế thì lại càng sai lầm!

— Vậy dấm chua!

— Chả chua này! cũng không đúng!!

— Toa bảo ai chua!? cái gì chua?!

- Tiên-thư kia chưa nhét ! tay nào không biết trên vào tay tiên-thư, tiên-thư mà máng cho nhân mắt, nhân mũi, chầu máy ghê răng ! tiên-thư há lại không chưa ư ! !

Đa Tinh

- Tiên-Sinh thực là một nhà Văn-sĩ đa-tinh !
- Ấy chêt ! Sao Quan Bặc lại nói vậy ! con người ta ai cũng có bấy tinh, sao lại bảo tôi là đa-tinh ! ! ?
- Vậy sao Tiên-Sinh lại đeo kính trắng để lặc cho được có tinh-thần ? !
- ??? ! ! !

Ai quyền-thế nhất

- Nhiều người quyền-thế lắm !

Trong một nước ông vua quyền-thế ! ông Giám-quốc, ông Toàn-quyền quyền-thế ! Trong một tỉnh ông Tổng-Độc quyền-thế, trong một phủ, quan Phủ quyền-thế, trong một huyện quan huyện quyền-thế, trong một làng ông Tiên-chỉ quyền-thế ! nhiều người có quyền-thế, tùy theo cảnh ngộ, vị chí mà có khác nhau, như trong bản sắc địa thì ông mở bát quyền thế nhất !

- Chả phải ! ai quyền thế nhất kia mà ! chứ hỏi dài dòng như vậy, thì ai phải tới ?

- Vâng, vậy thế hác bảo ai quyền-nhất ?

Tôi thì xin chịu đót !

— Thế bác rõ ít kiến văn quá ! thảng mỗ quyền thế nhất mấy tiếng mỗ « cộc cộc ! » vang một góc làng đâu ai có việc gì đang làm đang nói cũng phải đứng tay cầm môn mà nghe hiệu-lệnh. Một tiếng hô lên là ai cũng nghe theo rúm rập. Có khác gì « rống rống theo a » không thế chả quyền-thế nhất thì còn ai hơn nữa !

— ??? ! ! !

Ai không hay giận ?

- Hỏi thế thì có ma giả lời được ?

— Thế mà tôi thấy ở làng ta có một người xưa nay thật có tính không hay giận đây !

— Bức hào ài ?

— Ông Lý Dương chứ ài ! Từ khi ông ra làm Lý-trưởng đền này, có đến 15, 16 năm giờ, không biết bị quan huyện này quan huyện khác tát cho đến mấy trăm lần, thế mà tuyệt nhiên chẳng có hề giận dỗi hao giờ ! vẫn cứ lên mặt thần cận quan phụng mẫu lắm !

— Thuở nào, ông ta đã được cứu-phẩm ? Thực không uổng công !

Cái gì to nhất ?

— Cái nhà thờ Hanoi to !

— Không phải.

— Quả địa-cầu to !

— Cũng không phải.

— Thế giới to !

— Chủ đứng !

— Vậy thế cái gì to !

— Cái cứu-phẩm to nhất ! Chả to lại hai ba con bò, sáu bảy con lợn, 2 ba cô gái, hai ba trăm trai rưỡi đều vì đó mà thầy nuốt trôi hết. Chả to mà có cái cứu-phẩm, người bé cũng hóa lớn ! Như ông Lý bị đầy người nghĩa hẹp sắc ra mà có cái Cứu-Phẩm hóa to ngay ! Trước mới mang về cái Cứu-Phẩm chưa ăn uống gì thì còn bé xoàng vầy ! Đến khi cái Cứu-Phẩm ăn hết bó, đặt lợn, cơm sôi rượu nước so phỉa bụng thì nó càng to kèch sự lên lắm. Vì thế mà ông ấy được ăn tiền-chỉ làng đó vầy. Chả to ài ! Bức hào sao ?

— Vâng ! thế thì to ghê ! Mà cũng ghê cái to ấy lắm !

Cát tặc

— Bác ! tôi thấy bác vẫn hỏi phi-lơ-đốp kia mà !

— Vâng ! vì k' ông có tiền nên để mặc nó mọc ra làm sao thì ra đó ! Chứ có phải phi-lơ gì đâu ?

— Bây giờ bác lại cạo trọc lông lóc đi, là thế nào ?

— Ấy nhân vì tóc nhiều thành ra to đũa, chui đầu cũng không lọt, nên phải cõ xoay lấy tiến cạo quách nó đi. Họu đầu nó bé bớt cũng chột đầu cũng dễ Bác ư.

— Thế thì bác thực lo xa quá!

Ai hay ăn nhất?

Ở ngoài tôi như mọt, rết, buột, tâm xương.

Trong tập lâu dần cửa đóng khít, hai bác nông-phu đang « chèn » bữa tối cạnh đồng lửa khi to khi thấp khi to khi mờ, cạnh đồng lửa « vận-tinh » củi gỗ cũng đem rọ vậy.

Một người nói:

— Tôi sao hay ăn quá. Một ngày ba bữa sáng, trưa, tối, thế mà vẫn còn muốn ăn.

— Thế mà bác bảo bác hay ăn! Chả phải!

— Vậy thì còn ai hay ăn hơn tôi nữa chứ?

— Các quan hay ăn chứ ai! Họ ăn cơm ăn cháo một ngày ba bữa, nam bữa còn chưa chán, lại còn thường khi phải ăn cả tiền nữa kia!

— Bác bảo «o» lại phải ăn tiền ăn lễ!

— Ấy nếu họ không ăn tiền ăn lễ thì chẳng bao lâu mắc phải bệnh « kiết » ngay!

— Thế thuốc bệnh « Kiết » của họ tại nơi!

Ai hay ăn của ngọt nhất?

— Tôi hay ăn của ngọt nhất! Chả thế tôi trong nhà bao giờ cũng phải trữ đường mật thỉnh thoảng lại nấu chè, hoặc làm bánh ăn cho khỏi thèm!

— Bác thế cũng chả hay ăn của ngọt!

— Vậy ai kia?

— Ông Lý làng ta chứ ai! Ông ăn chè bao giờ cũng được! Chả thế mỗi lần lên xin triệu xin chữ hồ không chè mang kèm, thì ông thêm của ngọt quá, không làm gì được! Tay mỏi không kê được! bụng thêm quên cả không biết triệu để đâu! Cho nếu

bao giờ cũng phải mang ché, mang ché thì ông không thêm của ngọt, việc mới chóng xong!

— ...? ...!

Quan sát

— Bác đeo kính trắng?

— Vâng!

— Vậy bác cận-thị?

— Vâng! cận-thị cũng có! Thờ vờ tôi đeo kính trắng để quan-sát cho tiện!

— Bác quan-sát gì?

— Quan-sát nhiều việc! Nhưng nhất là quan-sát xem học nữ-lưu ít lâu nay có được tiến-bộ không!

— Sao bác dở ý đến nữ-giới quá như vậy!

— Vì tôi vẫn viết báo hô-hào cổ vũ cho nữ-quyền! Và chàng ma phi-ông-sẻ (ma fiancée) sơ hay đi phở lắm! Tôi đeo kính trắng để trông nom ở đằng xa cho tiện!

— Vâng! thế bác nhiệt-thành quá!

Mặc tây

— Tiểu-Sinh xưa nay vẫn tự xưng là đạo-nhân, sao nay lại mặc tây mà trông một quá như vậy!

— Vâng! hỡi hỡi giờ tôi vẫn xưng là đạo-nhân! Nhưng tôi nhớ-đi Âu-phục là vì theo ý tình-nhân tôi vậy!!

— Vậy! ra ngài vừa làm « đạo nhân » vừa làm « tình-nhân »! đáng kính thay! Công việc rộng nề lắm nhỉ!

— ...? ...!

Ăn sương

Mười giờ đêm, một công-tử Âu-phục rất choáng, rất mới gõ cửa vào chơi với một công-tử quốc-phục.

Công-tử quốc-phục đang xem bộ « le Cid » của Corneille. Vội vàng buông sách xuống bàn. Rồi đó, ché tầu nhập đong. Hai công-tử tây nam truyện vẫn một hồi! Mãi soạn đến truyện đời nay.

Công-tử Ân-phục lên giọng hỏi.

— Bác bảo ai hay ăn sương nhất !

— Chó hay ăn sương nhất !

— Không phải !

— Kẻ trộm hay ăn sương nhất !!

— Không đúng !

— Thò thì tôi biết rồi ! Có một bọn hay ăn sương nhất. Nhưng có bác ngồi đây chả lẽ tôi nói ra không tiện !! Nhưng nghe đâu ấy họ ở hàng Đường thì phải !

— Bác cứ nói thực ra ! cau chi má úp mở !

Nói ra ngại gì !

— Thưa bác không phải là tôi có muốn úp mở !

Vấn biết nói ra cũng chẳng gì ! Nhưng bọn ấy ghê lắm, nói ra thì họ cầm giao gươm chửi tôi mất !! Bác lại còn lạ gì mà hỏi đến đâu đến đũa nữa !!

— ???!!!

Nước ở đâu độc nhất

— Nước Hanoi độc nhất !

— Thật không !

— Thật ! Thật lắm !

— !!! Thào nào tôi có con bé cháu cho nó ra học ở Hanoi mới trong độ bốn, năm tháng mà người trông xanh-bủng, đôi mắt ngằn ngặt, có lẽ vì nước độc mà đã mắc bệnh bưng rồi cũng ưo !!

Tạm dứt nút lọ cười

Lửa nấu vì có nước đá mà tạm nguội đến bây-giờ.

Ái tường hôm nay tặc-mỗ-một lên đến 30 độ, một Thái-Dương

chông-chọc dầm ruồng nhả-giũa chẳng khác gì vó thàng nam thàng sáo, làm cho nước đá tan hết mà bị lửa sấu, bị lửa giới hút ráo hết ! Thành ra lửa sấu ngùn ngụt bốc lên đũa công lửa mặt giới !! Lửa giới đợi xuống lửa sấu bốc lên, óc ta ở vào giữa mà bị muôn phần hức sốt ! May được xương sọ cứng dần như đá cuội nên không dần nổi bằng, sém, hao, mòn đi chút nào ! Duy có lọ cười đang cơn bất ý chẳng ngờ không kịp dứt nút, bị sức hai thứ lửa mà bốc hơi bay bổng lên mây tạnh !!

Tiếc thay ! Bút chưa cùn, mực chưa cạn, giấy chưa hết, mà lọ cười đã bốc hơi !

Nhưng mà thôi ! Giờ đã qua không sao kéo lại, cười hức hơi không thể lại còn !! Vậy cũng đành cho tạo-hóa đánh ghen, mà yên tâm dứt nút lọ được cười, rồi đây ta thu xếp tìm tòi, biết đâu chả có phen lọ kia lại cười « đầy cười » ra mà theo-khôn !! Ta yên tâm chờ đợi, dám mong các bà con anh em đồng-bệnh nơi Hồng-Lạc đất Việt-Nam cũng giông đợi sang năm Kỷ-Tỵ này, lại lại càng nhau cười tươi như hoa nở, đùa như pháo kêu ngày mồng một !!

Vả chẳng nữa : lạc cực sinh hi, cười lắm nên tràn tuôn giọt-lệ. Ta cầm bút vạch truyện « mua cười » mà nay mặt đã dầm đĩa nước mắt ! Vậy ta xin phép cùng các bạn thanh-khí, để cho chút thì-giờ, cầm khăn mũi-soa mà khai-quang tái-tảo đôi « cánh cửa của linh-hồn ».

Rồi đây, gió quang, mây âm, lửa sấu có phen tạm tắt, những lúc mưa dầm đêm đen, lại xin mở màn bày phóng mà cười vui cùng các bạn ! !

Tâm-linh vô-hạn, lọ cười đã cạn,

Bám xin ai tri-kỹ tạm đứng cười ! Gặp nhau rồi chẳng mấy mươi ! ! ! ! Dịcà-giả Phi-lô-Dốp hi hi ! ! !

Đồ các bạn cười sang năm Kỷ-Tỵ, lọ cười có mở nút nữa hay thôi ! ! ! !

MỘT TIN MỪNG CỦA NỮ NHÂN

Nữ-lưu Thư-Quán

Tổng-cục : Gocong

Tổng Đại-lý Hanoi Bắc-kỳ

NAM-KỶ THƯ-QUÁN — Hanoi

LỜI TRUYỀN CẢO

Lưu chọn các sách thực hay để bán cho chị em bạn gái bằng cái giá rất hạ, các sách rất có ích về tinh thần đạo đức về nền luân lý nước nhà, giúp cho trí-thức Nữ-lưu được chóng mở mang về đấng học văn trên cao.

Các sách hoặc trước-tác dịch thuật chọn sách có giá trị về các khoa-học, Lịch-Sử, Chính-Trị, Văn-học, Khoa-học, Giáo-Dục, Thương-mại, Thủ-công-nghiệp, Phụ-Nữ-Văn-Đề, Nữ-công, Tiểu-thuyết, v. v.

Khích-khuyến Văn-Sĩ ra đời, chèo đôn nghề xuất bản.

Trong thời kỳ rất ngắn ngủi, mà trong nước lập được rất nhiều Tùng-Thư, Thư-Xã, Thư-Quán, về phần vật chất trông rất rực rỡ, về đấng tinh thần thì chưa có, các Thư-Quán lập đến có mục đích và tôn chỉ giống nhau, phần nhiều lại lầm sai sai lạc cả mục-dịch, vì lẽ đó cho nên Quốc-Dân không có lòng tin-nhiệm các nhà xuất bản, cho nên số sách in ra rất ít mà không tiêu thụ được mấy.

Các văn-nhân trong nam giới, trong Nữ-giới có lòng nhiệt thành vì Quốc-Dân không phải ít, vì các nhà xuất bản lầm sai lầm mục đích tôn chỉ, cho nên tâm lòng nhiệt thành sinh ra nguội lạnh, có sách hay mà không chịu bán bố cho Quốc-Dân, vậy nay Nữ-Lưu Thư-Quán sưu tầm để xuất bản, các văn nhân có sách hay nên tuyên bố cho quốc-dân.

Trong nước cần sách về các khoa còn thiếu nhiều lắm. Các văn nhân có môn gì hay, nên mua bán hỗ cho đời cũng là công to với Quốc-Dia vậy

Sách Nữ-Lưu đã xuất bản
 1 Gương-Nữ Kiệt, tác-giả,
 Phan-thị Bạch-Vân, 0.50
 2 Gia-Đình Giáo-Dục Thường-Đảm
 tác-giả Đạm-Phượng nữ sĩ, 0.50
 3 Giang Hồ Nữ-Hiệp,
 tác-giả Hoàng-thị Tuyết-Nga.
 4 Kim-Tử-Lân tác-giả (Đạm-
 Phượng nữ sĩ, 0.50)

Sắp xuất bản
 1 Phụ-Nữ Tân-Khoa, (quyển bìa)
 2 Nhân-Tinh-ngẫu lục, còn 9 quyển
 3 T-jah-Dục-Tử, (Nguyên học Hải
 4 Học-Tử-Ganh,

Các sách ra hàng tháng một quyển

Mua năm 12 quyển giá 3\$50
 Mua 6 quyển giá 1.80

Caj em ngoài Bắc-Kỳ mua năm hay nhận làm Đại-Lý bán sách Nữ-Lưu Thư-Quán hay bồi, thẻ lý, giao dịch với Nữ-Lưu.

xin viết thư cho Tổng Đại-Lý Bắc-Kỳ

Librairie Nam-Kỳ

17, Boulevard Francis Garnier — Hanoi.

Stylos français « Grand Aigle » Plume 18 carats

Bút máy ngòi vàng 18 carats tốt nhất loại

Hiệu « Grand Aigle »

Bán tại

Nam-Kỳ Thư-Quán

Toukin 17 Boulevard Francis Garnier 17 — Hanoi

SÁCH BAN BUÔN

Nam-Kỳ Thư-Quán xuất bản và Đại-Lý

1e Đại Minh kỷ Hiệp lịch sử tiền thuyết (trọn bộ)	0,80
2e Nhật ký sự vợ, hoạt kê tiền thuyết (trọn bộ)	0,50
3e Nữ Anh Hùng, lịch sử người con gái hiền minh cứu nước	0,22
4e Ngũ Ngôn Tập đọc, cáo chuyêa cổ tích nước nhà	0,30
4e Bài hát nhà Quê, khuyến nông công thương	0,10
5e Khai Tâm luận lý, sách cho trẻ con xem rất có ích	0,12
6e Duyên hay Tội, cảnh thế tiền-thuyết	0,20
7e Trưng Bông đại chiến sử, lịch sử tiền-thuyết mỗi số	0,06
8e Hôn Thờ, (tức là duyên nợ văn chương) có 16 bài văn thơ khác nhau	0,20
9e Mưa Cười vào riêu đời, Phi-Lô-Dỗ soạn, ai xem phải thất lương cho chặt chẳng cười vỡ bụng mắt,	0,20
10e Thoát Hiểm, chính tham tiền thuyết, trọn bộ	0,36
11e Mưa Sét kỷ án, chính tham tiền-thuyết (trọn bộ)	0,50
12e Gia Quang ngọc lý định môn dịch thuật (sáp ra)	

Sách Saigon mới đến rất hay

1e Tây Phương Mỹ Nhân	2 quyển	1,00
2e Giáo Thy Tế Gia	1 quyển	0,50
3e Bèo Mây ta Hợp	1	0,60
4e Nhân Thiên Âm Lãnh	Hồ Bức Chánh soạn	2,50
5e Gia Đình Ngô Đôn	1 quyển	0,60
6e Cờ Trời Mây Tơ	1 quyển	0,60
7e Một Thiên Thiên Sư	1 quyển	0,60
8e Ai Lâm Đượ	1 quyển	1,00
9e Gái Anh Hùng nước Nam	1 quyển	0,50

NỮ LƯU THƯ QUÁN

Đã xuất bản

1e Hương Kiệt Nữ, Phạm Thị Bạch Vân soạn	0,50
2e Gia đình giáo dục Phương Đạm (Đạm phương nữ sĩ soạn)	0,50
3e Kim Tú Cầu, Đạm Phương nữ sĩ soạn	0,50

Các sách của Nữ-Lưu thư-quán bán tại Tổng Đại Lý Nam Kỳ Hanoi
Ai muốn nhân làm Đại-Lý bán sách Nữ-Lưu xin cứ hỏi hay
viết thư cho ban quán

Thư, Mandat gửi cho:

Librairie Nam-Kỳ

17, Boulevard Francis Garnier Tonkin

TRUNG-BÔNG ĐẠI CHIẾN SỬ

LỊCH-SỬ TIỀN-THUYẾT

Việt-Miền Hợp-Quân

Bộ sách này là lịch-sử như Mãn-Thạch Trung-hoa, Hồi-sử vua Minh-Trì Nhật-hàn, lịch-sử nước Trung-hoa và Nhật-hàn danh nhân, Cao-ly mặt nước, chuyện rất gần, chép toàn sự được, danh nhân toàn đó bình khi van-minh. Xem đó ta có thể biết rộng nghĩa xa, am hiểu sự lượng vòng gương thủng bại một dân-tộc trong trường-canh-tranh trên chiến-cử-đất này. Tóm lại là một bộ lịch-sử tiên-thuyết sẽ cũng nên xem.

Sách ra số đầu 10 trong hạn giá đặc 1000 0000. Bản tháng này thì có sách
 Nhà xuất-bản

NAM-KY THƯ-QUÁN

17, Bd. *Francis Garnier* - Hanoi

18, tại nhà 15 Đại-Bổn - Hanoi